

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

IX. De Mutuis petitionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

DE MVTVIS PETITIONIBVS.

TITVLVS IX.

Si reus conventus nolit, vel non posse excipere, si habeat unde alterum reconvenire, poterit illum reconvenire, h.d.

Igitur oblatio ab auctore libello, si reus conventus nullus sit exceptione munitus, que vel iudicium differat, vel litis ingressum impedit, mutuus petitionibus adversarii suum fatigare poterit: & agentem coram eodem iudice, antequam item contestetur, reum constitueret. Cujus enim quis a in agendo observat arbitrio, eandem habere contra se iudicem in eodem negotio dignitatem non debet. Propositum ergo auctoris intentionis & response facta super questionibus rei monitione primitiva, inconveniens auctor respondere compellendus erit, ut vicissim postea rationes partium iudex audiens, concordia, vel iudicio utriusque negotium terminet.

Eiam coram iudice delegato potest reus auctorem reconvenire, h.d.

Nec solum coram Ordinario reconvenio talis sibi locum vendicat, verum b etiam coram delegato: undenisi reus literas impetrare maluerit, auctorem sibi obnoxium eodem durante iudicio coram datio iudicibus reconvenire poterit.

Aliorū & rei convenientiis aequalis debet esse conditio in iudicis, h.d.

Vincisse autem, tam auctoris, quam rei reconvenientis, neque debet esse conditio: unde c cum causa appellatio remota committitur, si reus auctorem reconvenire, uno eodemque iure circa appellatio remota confendus erit.

Corum arbitrii non habet locum reconvenio, h.d.

De arbitris dubitari poterit, an coram eis reconveniō tioni locus esse possit d & cūm arbitrii iudicante non possint, nisi de his tantum, super quibus in eos compromissum fuit, responsum est, coram eis reconveniō non locum habere non posse.

Reus conventus coram iudice laico, non potest reconvenire auctorem super causa spiritali, h.d.

Nerdum etiam accidit, ut nec coram ordinario, nec coram delegato iudice reo auctorem reconvenire sit potest, utrumque coram iudice laico conveniens, auctorem super causa juris patronatus, decimarium, matrimonii, aut alia spiritali reconvenire velit.

Ecclesiasticus non potest reconvenire, h.d.

Dem & iuris est, si conventus excommunicationis vinculo innodatus existat. Huic enim, licet aliqui excepti facilius minime si interdicta, auctorem tamen reconvenire non conceditur, ne quod (ut supra diximus) in defensionis remediorum sustinetur, ad impugnationis materiam extendatur.

Super causa criminali non admittitur reconvenio: idem in causa depositi, h.d.

Illis quoque, qui coram iudice criminaliter conveniuntur, si vel super depositum, nisi se prius innocentem probarint, & depositum restituerint, alios criminandi, vel conveniendi licentia non conceditur.

DE RESTITUTIONE SPOLIA-

TORUM.

TITVLVS X.

Intentans spoliis non potest reconveniri, nisi super causa spoliis, h.d.

Is quoque, qui se quibusdam rebus, aut iuribus spoliis conqueritur, ab adversario suo reconveniri non poterit: nam super spoliationis conveniens, ad versus restitutionem petentem non est, nisi super que-

a Can. 5.4. cuius 2. q. 8. b C. dispensatio de res. in 6. c C. si. ei. de mut. per. d C. cum dilectius ext. de arb. e C. cum inter. in sua ext. de excep. f C. 6. & 3. q. 11.

stione spoliis, audiendus. Restitutionis enim perfunto in hoc privilegiata esse noscitur, ut ipsam intentans, non cogatur ante restitutionem spoliatoribus respondere. Unde a cum quis se de beneficii possessione violenter ejecit apud iudicem conqueritur, si adversarius eundem non Canonice dicat institutum, de violenta prius ejecitione, quam de Canonica institutione cognoscendum erit.

Spoliatus est ante omnia, & quod omnia, restituendus, h.d.

Sed et si spoliatus non primus coram iudice super spoliis sibi illato confitatur, sed criminali iudicio ab adversario laesus spoliacionis causam proponat, ita denum super petitione iudex procedere poterit, si prius restituti spoliatum sua sententia iussere. omnes enim leges tam Ecclesiastica, quam secularis ante omnia cuncta spoliatis, vel ejectis redintegrantur, & damnata sarcina esse praecipiunt: fructus & quoque non tantum a violento possessore perceptos, sed etiam qui a veteri possessore, percepti verisimiliter potuerint, restituendi erunt: nea restitutionis solum sententia sufficit, nisi re ipsa omnia iudicis officio restituantur, ita ut ejectus, vel spoliatus etiam naturalem possessionem recipiat, cunctaque, quae sibi oblati fuerint, eodem, unde surrepta fuerint, revertentur.

Quis spoliatus per modum reconventionis proposita non impedit processum super alia causa civitatis institutum, h.d.

Quod si civilitate conveniens adversario spoliis questione regatur, cum mutua tunc intelligantur petitiones in idem iudicium deducatur, vicissimque tractatz, unicam simul erunt sententia terminanda.

Cura spoliis proponitur in modum exceptionis, nulla fertur re-sententia sententia: sed quantum non fuerit reus restitutus, non est cogendus auctor respondere, h.d.

Sed haec quidem obiungit, cum in modum actionis spoliis questione proponitur: sed si circa litis contestationem de spoliis quis ex ipiendum duxerit, super ipsa quidem exceptione probations primis recipienda erunt: et tamen legitimè probata, nulla restitutionis erit ferenda sententia, sed tamdiu spoliatori super petitionibus suis respondere cogendus non erit d, donec ab ipso restitutus fuerit. Quemadmodum enim, si in modum exceptionis aliquod crimen testi obicitur & ut à testimonio repellatur, et si crimen contra eum civilitate probatum fuerit, sibi poena non infligatur ordinaria, sed ejus duntaxat testimonio non creditur: sic spoliacione in modum exceptionis tantum probata, restitutionis sententia minime ferenda erit.

Tribus casibus privatus a iudice dicitur spoliatus, si non servatur iuri ordinario, si nulliter promovet, si erat iudex incompetens, h.d.

Spoliatus autem non solum intelligitur, qui à privato quoque homine rerum quarundam possessione indebito privatus fuit: sed etiam si ille, quem iudex ipse juris ordine pratermissio, beneficio, vel alius rebus carere cogit: vel is, qui licet juris quidem ordinem servaverit, spoliati tamen, & de facto damnati iudex erat incompetens: vel, si iudex sit competens, circa privationem tamen nulliter pronunciavit.

Spoliatus & si intelligitur, qui mandavit spoliari, aut spoliis suo nomine factum ratum habuit, vel spoliatori successit in vice, h.d.

Is quoque spoliatus intelligitur, qui licet ipse non spoliaverit, per alium tamen spoliari mandaverit g, aut spoliatum suo patratum nomine ratum habuerit: unde & is restitutioni obligatur, quemadmodum h & ille, qui rem indebitè occuparam, licenter recipiendo spolia-

a Can. 5.4. cuius 2. q. 8. b C. dispensatio de res. in 6. c C. si. ei. de mut. per. d C. cum dilectius ext. de arb. e C. cum inter. in sua ext. de excep. f C. 6. & 3. q. 11.

DD dd 5